Apagyi Zrínyi Ilona Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2026.

Bevezetés időpontja:

Apagy, 2026.09.01.

Tartalom

I. BEVEZETÉS 8

II. Az iskola nevelési programja 9

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 9

1.1 Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei 9

1.2 Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai 10

1.3 Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai 14

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 17

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 20

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 32

4.1 Az iskola ünnepei, hagyományai (tanórán, tanórán kívüli közösségfejlesztési feladatok) 32

4.2 az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek (témanap, témahét, projektoktatás). 35

5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai 35

5.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai 35

5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 37

5.3 Szülő felelőssége – tájékoztatás 39

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 39

6.1. A különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása (együttműködés a segítő szakemberekkel, speciális programok meghatározása, stb.) 39

6.2. A különleges bánásmódot igénylő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók nevelése, oktatása (együttműködés a segítő szakemberekkel) 43

6.3. A különleges bánásmódot igénylő kiemelten tehetséges tanulók tehetséggondozása. 43

6.4. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanulók, valamint a felzárkóztatásra szoruló tanulók nevelése, oktatása 45

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 47

9.1 A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei 48

III. HELYI TANTERV 55

11. Az iskola által választott kerettanterv megnevezése 55

12. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma 59

14. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok 60

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása 60

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása 62

15. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 71

16. Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai 72

16.1. Szakköri foglalkozások, sportkörök választásának szabályai 74

16.2. Napközi, tanulószobai foglalkozások rendje, szabályai 74

16.3 Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátait 74
16.4. Egyéb iskolai foglalkozások rendje 75
17. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei. 76
17.1 Az írásbeli és szóbeli vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módok, és formái 77
17.2 A magatartás és szorgalom minősítésének elvei 81
18. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei 86
18.1. Csoportbontások szervezési elvei, indíthatóságának korlátai 86
18.2. Egyéb foglalkozások szervezési elvei 86
18.3. Korrepetálások, fejlesztő foglalkozások szervezési elvei 87
19. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 87
20. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei, programok, tevékenységek 88
20.1. Az egészségnevelés és környezeti nevelés alapelve, célja (közép és hosszú távú célok) 88
20.2. Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben 92
20.3. Egészségnevelési és környezeti nevelési programok, tevékenységek 99
21. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 100
21.1. Általános elvek 100
21.2. Az általános iskolai felvétellel kapcsolatos eljárás szabályai 100
21.3 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló feladatok, eszközök 101
22.1 Jutalmazási, büntetési elvek 103
22.2 A magatartás értékelésének és minősítéséhez kapcsolódó elvek 106
22.3 A szorgalom értékelésének és minősítéséhez kapcsolódó elvek 106
23. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai , szükség esetén különbözeti vizsgával , egyéni segítségnyújtással , türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismétléssel 106
24.A pedagógiai program érvényessége, módosítása, nyilvánossága rendje 107
25. Legitimizációs záradék 109
IV Mellékletek 111
4.1 Első évfolyam 112
Magyar nyelv és irodalom 112
Matematika 140
Ének-zene 174
Vizuális kultúra 187
Technika és tervezés 194
Etika/Hit- és erkölcstan 201
Testnevelés 213
Angol nyelv 226
4.2 Második évfolyam 235

Magyar nyelv és irodalom 235
Matematika 263
Ének-zene 295
Vizuális kultúra 308
Technika és tervezés 316
Etika/Hit- és erkölcstan 324
Testnevelés 335
4.3 Harmadik évfolyam 349
Magyar nyelv és irodalom 349
Matematika 372
Környezetismeret 393
Ének-zene 400
Vizuális kultúra 408
Technika és tervezés 418
Digitális kultúra 424
Testnevelés 430
4.4 Negyedik évfolyam 445
Magyar nyelv és irodalom 445
Angol nyelv 469
Matematika 482
Etika/Hit- és Erkölcstan 508
Környezetismeret 514
Ének-zene 525
Vizuális kultúra 531
Digitális kultúra 539
Technika és tervezés 545
Testnevelés 551
4.5 Ötödik évfolyam 561
Angol nyelv 561
Magyar nyelv és irodalom 574
Matematika 585
Történelem 598
Hon- és népismeret 615
Etika/Hit és erkölcstan 622
Német nyelv 629
Természettudomány 637
Ének-zene 651
Vizuális kultúra 663

Technika és tervezés 675
Digitális kultúra 686
Testnevelés 697
Osztályfőnöki 713
4.6 Hatodik évfolyam 725
Magyar nyelv és irodalom 725
Matematika 736
Történelem 757
Etika/Hit és erkölcstan 767
Német nyelv 774
Természettudomány 788
Ének-zene 804
Vizuális kultúra 819
Technika és tervezés 830
Digitális kultúra 841
Testnevelés 852
Osztályfőnöki 865
Dráma és színház 878
4.7 Hetedik évfolyam 887
Magyar nyelv és irodalom 887
Matematika 893
Történelem 908
Etika/Hit és erkölcstan 931
Német nyelv 935
Fizika 950
Kémia 962
Biológia 975
Földrajz 996
Ének-zene 1006
Vizuális kultúra 1013
Technika és tervezés 1020
Digitális kultúra 1021
Testnevelés 1040
Osztályfőnöki 1052
4.8 Nyolcadik évfolyam 1063
Irodalom 1063
Magyar nyelv 1067
Matematika 1070

Történelem 1084
Állampolgári ismeretek 1092
Etika/Hit és erkölcstan 1107
Német nyelv 1116
Fizika 1131
Kémia 1149
Biológia 1162
Földrajz 1181
Ének-zene 1204
Vizuális kultúra 1211
Digitális kultúra 1219
Testnevelés 1237
Osztályfőnöki 1250

Jogszabályi háttér

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 121/2013. (IV.26.) Korm. rendelet az Oktatási Hivatalról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 402/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes köznevelléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az
- információszabadságról
- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről
- 26/1997.(IX.3.) NM-rendelet iskola-egészségügyi ellátásról

I. BEVEZETÉS

Az Apagyi Zrínyi Ilona Általános Iskola Nyíregyházától, a megyeszékhelytől 16 km távolságra található, sok évtizednyi működési, nevelési és oktatási tapasztalat áll mögötte, ugyanakkor a legkorszerűbb pedagógiai elveket vallja. Tantestületünk nem csupán tudja és alkalmazza, hanem elkötelezetten hiszi is, hogy a pedagógiai munka fókuszában a tanuló és nem a tananyag áll. Alapvető kötelességnek érezzük az emberiség egyetemes, sok-ezer éves értékeinek a felmutatását:

A rend, a nyugalom, a biztonság, a hagyományok, a család és a közösség értékeinek a felmutatását az egyik oldalon, a szabadság, egyenlőség, szolidaritás, az igazságosság, a másság, a tudás és a türelem értékrendjeit a másik oldalon.

Törekszünk az értékek pártatlan bemutatására. Az értékválasztást a gyerekekre és szüleikre bízzuk.

A sokféle értéket és értékrendet úgy jelenítjük meg, hogy azokra a fejlődő gyermek bármilyen világképet, világnézetet vagy emberképet ráépíthessen.

- Az intézmény helyi tanterve a NAT követelményeire épül, és azt teljesíti. A Pedagógiai program a feltételek meglétének a függvényében - a NAT minél teljesebb körű betartására törekszik, miközben variánsok felmutatásával azok esetleges átalakítására, és új igények támasztására is ösztönözni kíván.

- A mikrokörnyezeti körülmények megkívánják, hogy az ismeretek közvetítésén túl további funkciókat felvállalva funkciógazdag, nyitott iskolaként működjünk.

- Munkánk során a pozitív motivációt, és a nevelő jellegű, meggyőződésen alapuló ráhatások módszereit részesítjük előnyben.

- Valljuk, hogy a nevelés folyamatának a teljes személyiség megalapozását kell szolgálnia, amelyben a személyiség teljes jogú résztvevője az önnevelésnek, az adott pedagógiai folyamatnak.

- Az iskola erkölcsi eszmeiségét a küldetési nyilatkozat törekszik megfogalmazni:

- Iskolánk jövőorientált, boldog embereket akar nevelni - a gyerekekért van

GYERMEKKÖZPONTÚ: olyan odafigyelő, személyiségre ösztönző, serkentő környezet megteremtésére törekszik, ahol minden diák jól érzi magát, és képességei szerint a legjobbat tudja nyújtani.

DEMOKRATIKUS: mindenkit a valós szükségletei szerint fejleszt, s korszerű tudást nyújt. Környezetére nyitott, a vezetői hatalom megosztott, felelősségérzet jellemzi, s a tanulókat is erre neveli.

AUTONÓM: szakmai önállóság jellemzi, tiszteletben tartja a gyermekek és az itt dolgozó felnőttek személyiségét, és biztosítja az egyéni jogokat.

ESÉLYEGYENLŐSÉGRE törekszik, szociálisan érzékeny, a hátrányok kompenzálásával esélyt nyújt a képességek szerinti továbbtanulásra.

II. Az iskola nevelési programja

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az Apagyi Zrínyi Ilona Általános Iskola nyolc évfolyamos alapfokú intézmény, melyet demokratikus, nyugodt légkör jellemez. Nevelőtestülete a gyermeki jogokat tiszteletben tartó, gyermekszerető pedagógusok közössége. Nevelő-oktató munkája során legfontosabb elve a tanulásra fogékony, új információk befogadására érzékeny, művelt, olvasott gyermekek nevelése.

Az intézmény vezetője a jövőkép megfogalmazása során figyelembe veszi a külső és belső környezetet, a várható változásokat, s ennek függvényében irányítja az intézmény jövőképének, értékrendjének pedagógiai és nevelési elveinek megismerését, a tanulási-tanítási folyamatba történő beépülését. Ennek összhangban kell lennie a vezető pályázatában megfogalmazott jövőképpel.

1.1 Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei

Pedagógiai alapelvünk, hogy:

- iskolánk nevelő – oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat;
- alapvető jelentőséget tulajdonítunk a kulcskompetenciák kialakításának, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelésének;
- kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra;
- pedagógiánk elfogadott alapelve: a komplexitás elve, azaz annak állandó figyelembevétele, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásával kell számolnunk;
- a nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe érvényesül a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében;
- a közösségek biztosítanak terepet a növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához;
- az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja egymás emberi méltóságát;
- minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - a gyermekek okos szeretete hatja át;
- iskolánk a fiatalokat felkészíti az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása
- a tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- alkotó pedagógiai klímát teremtünk az eredményes munka érdekében;
- minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét;

- az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez;
- minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák az élethosszig tartó tanulás alapjait, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és kompetenciákat: a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs technológiákat;
- a kompetencia alapú oktatás során az ismereteket – készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük;
- hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez;
- iskolánk segíti a világban való eligazodást az idegen nyelvek oktatásával;
- az általános társadalmi modernizációt követve lépést tartunk az informatikai forradalommal;
- az egyéni adottságokat figyelembe véve kialakítjuk tanítványainkban a teljesítményorientált beállítódást, az önálló tanulás képességét;
- a nevelési - oktatási folyamatokban következetes „emberléptékű" követelményeket támasztunk;
- a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztését az ember és társadalom műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);
- megalapozzuk a konstruktív életvezetés, az egyéni életpálya-építés és egészséges életmód készségét;
- reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány illetve pálya kiválasztását;
- a kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátíttatásával kialakítjuk a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét;

- alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét;
- a NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését: a magyar nyelv és irodalom; idegen nyelvek; a matematika; az ember és társadalom; ember a természetben; földünk – környezetünk; a művészetek; az informatika; az életviteli és gyakorlati ismeretek; a testnevelés;
- a képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás

- csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási. továbbtanulási esélyének növeléséhez.

1.2 Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Ennek érdekében célunk:

Célok az alapfokú nevelés-oktatás első szakaszára (1 – 4. évfolyam)

- az iskolába lépő kisgyermekben óvja és fejlessze a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- tegye fogékonnyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt;
- az iskola adjon teret a gyermekjáték- és mozgás iránti vágyának;
- az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését;

az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.

- társas kapcsolataikat hassa át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal;
- szeressék és óvják természeti környezetüket;
- az olvasás iránti kedv felkeltése, fenntartása;
- mélyrehatóan alapozzuk meg az alapkészségek elsajátítását;

Célok a nevelés-oktatás második szakaszára (5-8. évfolyam. évfolyam):

- folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik;
- vegye figyelembe, hogy a 10 -12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz;
- vegye figyelembe, hogy 12 – 14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás;
- az alapkészségek kimunkálása (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) és differenciált fejlesztése;
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltság, kultúrájú gyerekeket - érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására;
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását;
- a tanítási – tanulási folyamat strukturált tudást közvetítsen: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás és magasabb műveleti szintű alkalmazás képességének kialakításává
- tudatosítsa a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítse meg a humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat, és a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- segítse diákjait abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberekké válhassanak;

- elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló embereket akarunk nevelni;
- az emberismeret az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával járuljon hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez;
- a személyiségfejlesztés céljait szolgálja a tevékenységre nevelés (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenységek), a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarati és testi, a nyelvi-kommunikációs, a matematikai, a természettudományos; a történeti, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei) és a szükségletek alakítása képezze;
- fejlessze a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét;
- jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a pedagógiai munka középpontjában tehát a személyre szóló fejlesztés álljon;
- a tárgyi tudás mellé a gyermekek szerezzék meg mindazokat az együttműködési, kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és a mások számára hasznosítani tud
- a gyermekekben alakuljon ki a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom és a kockázatvállalás bátorsága;
- a „tanulás tanulása" és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása minden gyermek számára elérhetővé váljon,
- az informatika alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alapműveltség kialakításához;
- alakítsa ki az egyéni életélés kultúráját, a konstruktív életvezetés képességét;
- ismerje és alkalmazza a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit;
- legyen képes az asszertív (egészségesen önérvényesítő) viselkedésre, ugyanakkor tanúsítson önuralmat, toleranciát másokkal szemben;
- személyiségében legyen: humánus, erkölcsös, fegyelmezett, kötelességtudó, nyitott, kreatív;
- alakítsa ki a saját hatékony tanulási stratégiáját, célszerűen alkalmazza a tanulási módszereket;

Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai feladatai

Feladatok a nevelés-oktatás első szakaszára (1 – 4. évfolyam):

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon;
- a tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése, ezért, a tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása legyen;

- alapozzuk meg a tanuláshoz való pozitív viszonyt (attitűd);
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített motivációval fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsa elő érzelemvilágának gazdagodását;
- alapozza meg a tanulási szokásokat és módszereket;
- támogassa az egyéni képességek kibontakozását
- az oktatási folyamatban alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit;
- a tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz optimálisa alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális- kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak;
- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítse meg a konstruktív magatartásformákat, szokásokat;

  a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését;

Feladatok a nevelés-oktatás második szakaszára (5-8 évfolyam):

- fejlessze a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükségesek;
- az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját;
- olyan helyzeteket teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét;
- tudatosítani a tanulókban a közösség demokratikus működésének értékét és jellemzőit;
- - Valamennyi tanulónak jogában áll részt venni osztálya és az iskola életének alakításában, javaslataival, kritikai észrevételeivel segíteni azt hozzáértése és felelőssége mértékéig. Ennek intézményesített formája a Diákönkormányzat. Az iskolai közéletre, tanulmányaira vonatkozó kérdéseivel tanórán kívül fordulhat tanáraihoz és az iskola vezetőihez személyesen is. A szóban feltett kérdésekre szóban, az írásban feltett kérdésekre írásban kell választ kapnia egy héten belül a panaszkezelés szabályai szerint. A véleménynyilvánítás során köteles mások emberi méltóságát tiszteletben tartani, mások tanuláshoz, információszerzéshez való jogát nem sértheti. Véleményének tanórán csak a pedagógus által irányított keretek között adhat hangot, alkalmazkodva a tanóra menetéhez és felépítéséhez.
- A tanulók az iskolai döntéshozatalban a Diákönkormányzaton keresztül vehetnek rész, amelybe minden osztály jogosult képviseltetni magát
- Minden tanuló választhat és választható az osztálya és a Diákönkormányzat valamennyi tisztségére tanulmányi eredménytől függetlenül.
- tisztázni az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban;
- a demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;

- vállalja identitását, a nemzeti, a nemzetiségi azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt;
- erősítse az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztessen más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésér
- fordítson figyelmet az emberiség közös problémáinak bemutatására, tudjon „globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni";
- felelősen alakítsa saját természeti, társadalmi és emberi környezetét;
- a test és a lélek harmonikus fejlesztése;

1.3 Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az ismeretek elsajátításának folyamatában az induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával törekszünk a konvergens és divergens gondolkodás képességének fejlesztésére;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan modul gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztéséve, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportba;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a nevelés és oktatás - a nem szakrendszerű oktatásra alapozva - egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- a képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált felkészítésként is, ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a kortárs kapcsolatok megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

- az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciált fejlesztés, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése; fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre; heurisztikus tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a megismerés, a tudás öröméhez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét.
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával a szocializációs folyamatokat segíti elő;
- a tanulók megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- az iskolában folyó nevelő – oktató munkamérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket;
- alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket;
- az elemi szocializáció eredményeire építve beavatjuk tanulóinkat a politikai szocializáció folyamatába;

Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai eszközei

- minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat;
- a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembe vétele;
- személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása;
- a mentális képességek céltudatos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával, gyakoroltatásával;
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül;
- megismerjük és alkalmazzuk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére kidolgozott tanulói és tanári eszközrendszert, a DKT kínálta lehetőségeket;

- a diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez megyei illetve országos standardizált mérőeszközöket alkalmazunk;
- nevelési célzatú (nyílt és zárt) csoportfoglalkozás a nevelési problémák megbeszélésére, kezelésére;
- a nevelési-oktatási eljárások pedagógiai eszközeit a kooperatív technikákkal ötvözzük.

A kompetencia-területek beépítése:

A bevezetésnek a céljai

Sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.

- Kompetencia alapú oktatás elterjesztése.
- A kompetencia alapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése és megvalósítása.

A nevelőtestület módszertani kultúrájának fejlesztése.

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése.
- Az esélyegyenlőség érvényesítése.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése.
- Szegregáció mentes együttnevelési környezet kialakítása.
- A digitális írástudás elterjesztése.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolánk tanulói valóságos életet élnek, nemcsak tanulók, hanem elsajátítják iskolai éveik során az egész emberré válás szükséges és lehetséges tartalmát, technológiáját, s a személyiséggé fejlődés minél gazdagabb tárházát.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok rendszerét felépíthetjük: a pedagógiai alapelvekből, célokból, feladatokból, eljárásokból és az eszközökből.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat Nagy József nyomán az alábbi négy területre bonthatjuk:

a. az értelem kiművelése (kognitív kompetencia),
b. segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia),
c. egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia),
d. a szakmai képzés alapozása (speciális kompetencia).

A személyiségfejlesztés elősegítéseképp a Boldogságóra programban részt veszünk.
A Boldogságóra Integrált Program az érzelmi nevelés széles spektrumát érintő, érzelmi intelligencia és mentális egészségfejlesztő program. Kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az óvodás és iskolás korosztály számára.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk:

1. Az értelem kiművelése, a kognitív kompetencia területén elvégzendő feladatok:

- A tanulási motívumok fejlesztése: megismerési vágy fejlesztése, tanulási teljesítményvágy (sikervágy, kudarcfélelem) optimalizálása, tanulási kötelességtudat, ambíció, a tanulási életprogram fejlesztésének segítése (a tanulás gyakorlati értéke, továbbtanulási szándék, önfejlesztési igény).
- A kognitív képességek fejlesztése: a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása.

2. A segítő életmódra nevelés,

amely a szociális értékrendek megismerésének, a pozitív értékrend elfogadásának és az e szerinti viselkedés, magatartás elsajátításának, a szociális képességek kiépülésének, a kreativitás növekedésének elősegítését jelenti.

Feladat a pozitív szociális szokások kialakításának, gyarapításának segítése: értékrend (kötődés, rangsor képzés) érdekérvényesítés (megosztás, osztozkodás, megszerzés); az egészséges versengés képességének fejlesztése, gyakorlása (szabályozottság, esélyesség, segítés alapszabályainak megtartása).

3. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés

- Az egészséges életmód olyan aktivitás, amely a szervezet, a pszichikum szükségleteinek optimális kielégítését, működését szolgálja.
- A kulturált életmód a személyes szükségletek, vágyak igényes, színvonalas kielégítése.
- Az egészséges és kulturált életmódra nevelés, a személyes kompetencia fejlesztését, eredményességének és igényességének növekedését jelenti.

Feladatunk a személyes kompetencia fejlődésének segítése: önkiszolgálási, önvédelmi, egészségvédő képességek, önértékelő, önmegismerő, önfejlesztő képességek fejlesztése.
A konkrét pedagógiai feladatok végrehajtásában komolyan figyelembe kell venni a megvalósulás alábbi körülményeit, feltételrendszerét:
A személyiségfejlesztésben a közvetett ráhatások mellett döntő - az érdeklődést, az egyéni fejlődési ütemet és képességeket figyelembe vevő – „személyre szabottság", az egyéni bánásmód.
Tudatosságot igényel a nevelőktől az életkori sajátosságok állandó szem előtt tartása. Kialakul az autonóm, a felnőttektől hangsúlyosan függetlenedő erkölcsi felfogás.
Az önálló véleményalakítás törekvésével függ össze a készen kapott vélemények, nézetek bírálata, kételkedés, a bizonyítékok iránti elvárás.
Tudnunk kell, hogy a biológiai és az érzelmi-fejlődés egyaránt nagy egyéni különbségekkel zajlik.
Az életkori jellemzőket rendkívül széles variációs lehetőségekkel színezik az egyéni sajátosságok.

- Azt is fontos felismernünk, hogy „a nevelhetőségnek" korlátot állíthat az egyén személyiségstruktúrája, szociális háttere, az őt előzőleg ért hatások minősége, elsősorban a családi szocializáció, a szülők nevelési módszerei (követelő, megengedő, elhanyagoló).
- A személyiségfejlesztő munkában kulcsfontosságú az aktív tanulói tevékenység. Erre törekszünk tanórán, a felkészülési, művelődési szabadidős programokban. Fontos hogy:
- Teret adjunk a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, a játéknak, a munkának.
- A tanulók ismereteket szerezzenek a személyiség-fogalom összetettségéről, a személyiség főbb jellemzőiről, alkotóelemeiről (temperamentum, attitűd, érdeklődés, szükséglet, életműködés, testalkat, készségek), a személyiségelméletekről és típustanokról.
- Fejlesszük a tanulók önismeretét, segítsük reális önismerethez, hiszen sajátosságainak, reakcióinak ismeretében jobban felkészülhet a tudatos magatartásra, jobban ki tudja alakítani viselkedési stratégiáit, kevésbé lesz kiszolgáltatva a körülmények hatalmának.
- Teremtsünk lehetőségeket a különböző társadalmi szerepekre (állampolgári, értelmiségi, munkavállalói, fogyasztói, családtag) való felkészülésre, a felelős társadalmi magatartás kialakítására.
- Járuljunk hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Kiemelt személyiségfejlesztő munka folyik a különbségek kezelésére kidolgozott programjainkban.

A személyiség olyan egyedi és megismételhetetlen, dinamikus, funkcionális rendszer, amely veleszületett testi és idegrendszeri sajátosságai bázisán, a társadalmi és természeti környezettel való folytonos kölcsönhatásban, állandó fejlődés és változás folyamatában, „én tudata" birtokában többé –kevésbé tudatos viselkedésválasztással határozza meg önmagát.

A személyiséget a biológiai tényezők és a környezeti, nevelési hatások - egymással szoros kölcsönhatásban - együttesen határozzák meg. A személyiség fejlődését tehát három tényező befolyásolja: az öröklés, a környezet és a nevelés. Ezen tényezők között a legjelentősebb a nevelés - oktatás személyiségformáló hatása.

Nevelési módszerek: olyan eljárások, amelyek a nevelési hatások irányításával és hatékonyságuk fokozásával érvényesítik személyiségformáló nevelő funkciójukat. A nevelő hatások forrásai a nevelési tényezők:

A nevelő hatások a tanulók tevékenységének folyamatában vagy ehhez csatlakozva jelennek meg, így a nevelési módszerek is ebben a keretben kerülnek alkalmazásra.

Ha a nevelési tényezőkkel, valamint az ösztönző - reguláló személyiségbeli képződményekkel koordináltan próbáljuk a nevelési módszerek főbb csoportjait meghatározni, akkor a a Hatásszervező funkciók szerint következő főbb módszercsoportok állhatnak össze,

a) közvetlen nevelési módszerek (a felnőtt tekintélyi személy, nevelő hatásainak orientálására);
b) közvetett nevelési módszerek (a feladatok és a kortársi interakciók nevelő hatásainak megszervezésére).

Személyiségformáló funkciók szerint:

- a) *szokásformáló eljárások*:

1. a beidegzés közvetlen módszerei,
2. a közösségfejlesztő és önfejlesztő feladatok megszervezésének módszerei.

- b) *a példakép-eszménykép formálásának módszerei*:

1. a magatartási-tevékenységi modellek közvetítésének direkt módszerei,
2. a modell-közvetítő kortársi interakciók megszervezésének módszerei.

- c) *meggyőződés-formáló eljárások*:

1. a tudatosítás közvetlen módszerei.

<u>A segítő életmódra nevelés területén:</u>

- A pozitív szociális szokások kialakítása és gyarapítása.
- A segítő életszokások kialakítása.
- Tolerancia.
- Szociális minták.
- Együttműködési képesség fejlesztése.
- Versengés képessége.

<u>Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén:</u>

- A mintaszerűen egészséges életmód ismérveinek megismertetése.
- A tanulói önértékelés fejlesztése.
- Önkiszolgáló képesség.
- Önellátási hajlam.
- Önvédelmi képesség.
- Önfejlesztési lehetőségek.

<u>Oktatáson kívüli személyiségjegyek alakítása:</u>

- A szabályhasználat képességének fejlesztése.
- Tanítási órákon kívüli fórumokon történő hatékony szereplés.

- Tapasztalati alkotóképesség.
- Helyzetértékelő képesség.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a tanulók megfelelően motiváltak legyenek a tanulásra. A személyiséget körbe vevő társadalom helyes motivációs bázisa biztosíthatja az optimális személyiség-fejlődést.
Ebből következik, hogy a helyes jutalmazási és fegyelmezési rendszer kidolgozása nélkülözhetetlen feladat.

Az iskola helyi adottságai, környezete, a tanulók szociális háttere meghatározza és befolyásolja az intézmény arculatának kialakítását és behatárolják a nevelés-oktatás eredményességét is.

A tanulók által elért eredmények azt mutatják, hogy az indulási és környezeti hátrányokból adódó problémák a nevelés-oktatás folyamatában megoldódhatnak. Ezt bizonyítja, hogy évről évre sikeresen jelentkeznek továbbtanulásra tanulóink, illetve a középiskolát csak azok nem végzik el akik a társadalom peremére csúsznak, és értékítéletük rendkívüli mértékben torzul.

Értékek közvetítése

A Zrínyi Ilona Általános Iskola az értékek egyensúlyára törekedve, egy állampolgári eszménykép körvonalait vázolja fel. Ennek megfelelően a következő értékcsoportokat határoztuk meg:

1. A biológiai lét értékei - az élet tisztelete, egészség értéke, stb.-
2. A társadalmi eredményesség értékei - tanulás kreativitás, stb.-
3. A társas kapcsolatok értékei - tolerancia, szolidaritás, stb.-
4. Az „én" harmóniájának értékei - önismeret, önművelés, stb.-
5. Humanizált világkép értékei - hazaszeretet, tisztelet, stb.-

A tolerancia és a kölcsönös tisztelet fejlesztése és alakítása megkívánja, hogy túllépjünk az egyes tantárgyak, műveltségi területek keretein. Az iskola, - mint az élet mikrokozmosza - megtanítja a tanulók számára, a demokratikus elvek tiszteletét, a konfliktusok hatékony elemzését és a különböző konszenzusteremtő technikákat. A tanulók ez által képessé válnak a felelősségteljes gondolkodásra, a logikus érvelésre, melyek alapvető elemek a demokratikus attitűdök kialakulása szempontjából.

Iskolai szinten fontos feladat az öntudatos, jogait és kötelességeit ismerő és érvényesítő állampolgár nevelése.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Egészségnevelési program

Az egészségnevelés:

- a legszélesebb értelemben vett megelőzés céljait szolgálja,
- tervszerű, szervezett és rendszeres tevékenység,
- tömegméretű, mert kiterjed a lakosság minden rétegére,
- tudományosan megalapozott,

- helyes cselekvésre serkentő.

Alapelvek

- Minden gyermeknek joga és vágya, hogy egészséges boldog életet éljen.
- Érjük el, hogy az iskola, minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Váljon az egészségügyi kultúra az általános műveltség szerves részévé, mert az egészséges életmód ismerete éppen annyira fontos, mint bármely más tudomány ismerete.
- Tudatosuljon, hogy az egészség, mint meghatározó társadalmi és személyi erőforrás biztos befektetés a társadalom számára.
- Váljon egyértelművé, hogy az egészség segíti a tanulókat céljaik megvalósításában, igényeik nagyobb fokú kielégítésében, a környezethez való alkalmazkodásukban, valamint a teljesítményük növelésében.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, mert az egészség nélkülözhetetlen eszköze, a kiegyensúlyozott, boldog és sikeres életnek.
- Ismerjék fel a környezet, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapot ok-okozati összefüggéseit.
- Rendelkezzenek elegendő tudással és ismerettel, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is.
- Fejlődjön a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.
- Legyenek nyitottak és megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.
- Életkoruknak megfelelően ismerjék az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok szervezetre gyakorolt hatását, a betegségek, sérülések elkerülését, az egészség megőrzését.
- Legyenek ismereteik a prevenciós eljárások fő formáiról.
- Alapvető igénnyé váljék a szellemi tevékenységekhez szükséges tanulási módszerek elsajátítása, a munka, a pihenőidő megfelelő arányának, és a munkához szükséges nyugodt, rendezett környezet kialakítása.
- Álljon az egészség, mint életvezetési érték a tanórán belül és az azon kívüli szabadidős programok középpontjában.

Az egészségnevelés célja

Iskola:

- Rendelkezzenek a tanulók korszerű ismeretekkel, és azok gyakorlásához szükséges képességekkel, jártasságokkal az egészségük védelme érdekében.
- A tanulók bővítsék az egészségre vonatkozó fogalomkészletüket.
- Ismerjék fel, hogy milyen összefüggés van az életmód, a viselkedés az egészségi állapot között.
- Alakuljon ki a tanulókban az önmagukkal szembeni felelősségérzet.

- Ismerjék fel, hogy miért szükséges a jövő tervezése, az életút tudatos építése. Lássák be, hogy ebben meghatározó szerepet játszanak az egyéni döntések, helyzetmegoldási, megküzdési technikák.
- A beidegzett rossz szokásokkal szemben ismerjék fel a tanulók az egészségi állapot szempontjából fontos viselkedésmódok, szokások kialakulását, feltételeit, valamint az ezeket befolyásoló tényezőket.
- A tanulók készség szintjén alkalmazzák azokat a stratégiákat, amelyek segítségével megőrizhetik életük egyensúlyát.

- Szerezzenek elegendő tudást és ismeretet, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére.
- A tanulók értelmezzék helyesen azt a tényt, hogy az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, személyi kapcsolatok minőségére is.
- Ismerjék meg a tanulók önmagukat, saját fejlődésüket.
- Alakuljon ki a tanulókban az a tudat, hogy ők is részei a természetnek, az életnek és a helyi környezetüknek.
- A tanulók ismerjék az egészség szempontjából leginkább kritikus területeket: a táplálkozást, az alkohol -és kábítószer fogyasztást, a dohányzást a családi és kortárs kapcsolatokat, a környezetvédelmet, az aktív életmódot, a személyes higiénét és szexuális fejlődést.
- Ismerjék társas kapcsolatok egészségi - etikai kérdéseit.
- Ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Az egészségnevelés feladatai

Iskola:

- A legalapvetőbb, egészségnevelési ismeretek megismertetése, ismeretközlés, oktatás egyéb információ útján.
- Az iskola feladata, hogy minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Adjon ismeretet a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.
- Személyi, tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakítását, amelyek a gyermek, ifjak egészségi állapotát javítják.
- Az egészségnevelés feladata, hogy neveljen az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére.
- Meg kell tanítani a tanulókat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan, helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Fejleszteni kell a tanulók elfogadó és segítőkész magatartását a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.
- Az egészségnevelés feladata, hogy a gyermeket – különösen a serdülőket – a káros függőséghez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásánál megelőzésre nevelni.
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel.

- Fordítson figyelmet a családi élet, a felelős örömteli párkapcsolatra történő felkészítésre.
- Az iskolai környezet, mint élettér is biztosítsa az egészséges testi, lelki szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.
- Építeni kell a tanulók előismereteire, tájékozottságára.
- Figyelembe kell venni a tanulók életkori jellemzőit, adottságait, szükségleteit, igényeit.

Az egészségnevelés területei:

- Egészség – betegség,
- Táplálkozás – mozgás,
- Napirend – a szabadidő helyes felhasználása,
- Testápolás – személyi higiénia – és az öltözködés,
- Családi élet jelentősége,
- Kortárskapcsolatok,
- Káros szenvedélyek – helyes döntések,
- Szexualitás,
- Egészséges környezet és védelme,
- Balesetek megelőzése – elsősegélynyújtás.

Módszerek, eszközök

Iskola:

- Előadás hagyományos formája az ismeretterjesztésnek. Soha ne legyen hosszú, de legyen érthető, világos, a tanulók életkorának megfelelő.
- Tegyük mozgalmassá a tanulást, az ismeretszerzést. Építsünk a tanulók kíváncsiságára, az ismerkedés és együttműködés sokféleségére.
- Témától függően rendezzünk játékos formában kerek asztal vitákat orvos, védőnő, jogász, rendőr, szülő, pedagógus közreműködésével.
- *Meggyőző érvelés technikáját és az együttélés szabályainak betartását.*
- *Illemtani ismeretek bővítésére, a viselkedési kultúra javítására is lehetőség. A vita - módszere fejleszti a vitakultúrát, a helyes szép beszédet.*
- Az elbeszélés – legyen színes, motiváló és élményszerű.
- A megfigyelés, - a fejlesztési követelményekben hangsúlyos szerepet kap. A tanulók tudjanak ismeretekhez jutni a jelenségek, folyamatok megfigyelése, mérése, kísérleti vizsgálata és modellezése, az ismeretterjesztő irodalom és könyvtár használata révén. Ha a megfigyelés hosszabb időn át tart, akkor megfigyelési naptárt készíthetnek a tanulók. A közvetlen tapasztalás erősíti a bevésést, ahol lehet, ezzel színesítsük a tanulást.
- A szerepjátékok - lehetőséget kínálnak a problémás élethelyzetek kipróbálására. Segít a tanulóknak az önmegismerésben, felfedezhetik érzéseiket, belső gondolatvilágukat, cselekedeteik, tetteik mozgatórugóit.

- Kísérletezés - segíti a tanulókat az ok - okozati összefüggések felismerésében. A felismerés világos és meggyőző, fejleszti a természettudományos gondolkodást.
- Az egészségnevelő plakátok - jelentős információhordozók, a mozgósító hatásuk sem elhanyagolható.
- Az egészségnevelési témákkal foglalkozó újságok és folyóiratok segítik az ismeretszerzést, a tanítást.
- Az adott témához, a tanulók aktív részvételével rendezett kisebb-nagyobb kiállítások gazdagabb szemléltetést, és erős értelmi, érzelmi motivációt tesznek lehetővé.
- A felsoroltak mellett használhatók a biológia szertár szemléltető anyagai, környezetünkben előforduló egyszerű eszközök, diaképek, videó filmek, applikációs képek, folyóiratok, Internet WEB - oldalak, transzparensek, CD-romok, stb.

Fejlesztési követelmények:

- Támaszkodjunk minden korcsoportban a tanulók meglévő ismereteire.
- Folyamatosan értelmezzük az egészségnevelés fogalmát.
- Az egészségnevelésre vonatkozó fogalomkészletüket bővítsük, tegyük egyre differenciáltabbá.

- Az egészség és a magatartás szempontjából kritikusnak mondható területekkel (táplálkozás, mozgás, biztonság, az alkohol, a kábítószer, a dohányzás a családi és kortárs kapcsolatok, a környezetvédelem, a személyes higiénia és a szexualitás) nem egymástól elszigetelten, összefüggéseikből kiragadva, hanem kölcsönös kapcsolatrendszerükben foglalkozzunk.
- Törekedjünk a test és a lélek harmonikus fejlődésére, a szocializáció folyamatainak elősegítésére, az alapműveltség tovább építésére, a tanulási stratégiák fejlesztésére.
- Fejlődjön magabiztosságuk, a jövővel szembeni pozitív beállítottságuk.
- Fokozatosan fejlődjön mozgásigényük, s ezzel együtt állóképességük.
- Helyes erkölcsi szemlélet fejlesztése.(társadalmi, nemi - és családi élettel kapcsolatban)
- Fejlődjön szociális érzésük.

Ellenőrzés, értékelés

- A tanulókat az egészségnevelési programokban végzett munkájuk alapján értékelni kell. Az ellenőrzés rendszeres munkára ösztönzi a tanulókat.
- Ismereteik és képességeik fejlődnek. Az ellenőrzés önellenőrzésre, kötelességtudásra nevel, és fejleszti a tanulók önértékelő képességét.
- Az értékelés történhet: szóban, írásban, iskolarádión és iskolai újságon keresztül, faliújság segítségével, oklevéllel stb

Egészségügyi prevenció az iskolában

A prevenció fő formái:

- Elsődleges prevenció: az egészséget támogató életmód gyakorlása, a környezeti károsító tényezők kiiktatására irányuló tevékenységek. Akkreditált programok alkalmazása: Drog prevenció - DADA program, Életvezetési ismeretek és készségek, táplálkozási programok, stb.)
- Másodlagos prevenció: az egészséges emberek között végzett időszakos szűrővizsgálatok.

Az iskolában végzett szűrővizsgálatok

A gyermekkori szűrővizsgálatok különböznek a felnőttkoritól. Mivel a gyermekeknél dinamikusan fejlődő szervezetről van szó, náluk nemcsak az egészség állapot, hanem a gyermek testi, mozgási - mentális, pszichés és szociális fejlődését vizsgáljuk és értékeljük.

Az egyedi fejlődési ütem miatt az orvos dönt a vizsgálatok rendjéről.

Minimális követelmények a vizsgálatok rendjéről:

- Az iskolás gyermeket kétévente, és a védőoltások beadása előtt meg kell vizsgálni,
- A testnevelési csoportbeosztások elkészítése előtt,
- Táborozás előtt,
- Amikor a pályaalkalmasságot véleményezik.

A szűrővizsgálatok rendje, mely kiterjed a következő területekre:

- A növekedés és a testi fejlődés mérése és minősítése (alultápláltság, túlsúly, növekedés megtorpanása vagy gyors növekedés),
- Vérnyomásmérés,
- Mozgásszervek vizsgálata (testtartási hibák, gerincferdülés, lúdtalp, mellkas deformitások),
- Látás vizsgálat,
- Hallás vizsgálat
- Beszédhibák vizsgálata,
- Pajzsmirigy vizsgálat,
- Nemi fejlettség vizsgálata,
- Fogászati szűrővizsgálat

A szakemberek együttműködésének lehetősége és módszerei

A tanulók iskolai környezetének alakításában, a közegészségügyi feladatok teljesítésében meghatározott feladatkörrel rendelkeznek:

- Az NNK munkatársai,
- az iskolai – egészségügyi szolgálat szakemberei (iskolaorvos, védőnő),
- az iskola pedagógusai,
- a szülők közössége,

- Nevelési Tanácsadó,
- Logopédiai hálózat,
- Gyermekjóléti szolgálat,
- Gyermekpszichiátriai rendelések.

Az NNK feladata:

A Nemzeti Népegészségügyi Központ feladatköre a gyermekintézmények telepítésével és ellenőrzésével kapcsolatos közegészségügyi tevékenységek.

Az iskolai – egészségügyi szolgálat közegészségügyi feladata:

- Az iskolai – egészségügyi szolgálat jogszabályban rögzített feladatai közé tartozik a közegészségügyi követelmények működés közbeni teljesítésének figyelemmel kísérése, az észlelt hiányosságok jelzése,
- Az életkornak megfelelő szűrővizsgálatok szervezése, lebonyolítása,
- Szülői értekezleten tájékoztatást adnak a tanulók körében végzett vizsgálatok eredményeiről,
- Bekapcsolódnak a prevenciós munkába.

A pedagógusok közegészségügyi feladatai:

A közegészségügyi szabályok betartatása elsősorban az intézményben dolgozók feladata. A nevelőknek nemcsak a gyermekek érdekében, de saját érdekükben is törekedniük kell a tárgyi környezet, valamint a napirendből adódó felesleges terhelések megelőzésére, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtésére.

A szülők közössége:

Az iskola a gyermek egészséges testi és lelki fejlődésének elősegítését, a gyermeket nevelő családokkal, a szülőkkel, gondozókkal együttműködve tudja csak eredményesen megvalósítani.

Pedagógiai szaakszolgálat

A gyermekek tanulási képességeit vizsgálja. Feladata, hogy a tanulási zavarokban, részképesség zavarokban szenvedő gyermekek komplex vizsgálatát, a speciális igények felmérését elvégezzék. A továbbhaladás érdekében tanácsokkal látja el a szülőket, a nevelőket. Figyelemmel kísérik a tanulók fejlődését. A különböző eredetű beszédhibák korrigálását végzik.

Gyermekjóléti szolgálat:

A nehéz szociális körülmények között élő gyermekeknek nyújtanak segítséget. Feladatuk a családok segítése a gyermeknevelésben, a gyermekek veszélyeztetésének megelőzése, a bántalmazott, elhanyagolt gyermekekkel kapcsolatos nehézségek megoldása. Igazolatlanul hiányzó tanulókkal való foglalkozás

Gyermekpszichiátriai rendelés:

A gyermekek és serdülők pszichés zavarait, betegségeit vizsgáló, kezelő egészségügyi intézmények. Feladatuk a gyermekek pszichés problémáinak, fejlődészavarainak és ezek komplex oki hátterének tisztázása, majd ennek megfelelő terápia végzése.

Az egészségnevelés szakmai programja

Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok:

- Iskolai étkeztetés,
- Mindennapos testmozgás,
- Személyiség fejlődése.

Az egészségnevelési feladatok megoldása:

- Mindennapos testnevelés
- A tanórai programon belül (szaktárgyi órák: környezetismeret, biológia, egészségtan modul, osztályfőnöki óra, testnevelés stb.)
- A tanórai programon kívüli tevékenységek,
- Akkreditált programok alkalmazása,
- Egészségnapok, egészséghetek, sportprogramok szervezése,
- Balesetvédelmi rendszabályok megismerése, alkalmazása,
- A szülők bevonása a programokba.
- Foglalkozáson kívüli tevékenységek: szabályjátékok, mozgásos játékok.

Balesetvédelem

Minden tanulónak a tanév első napján baleset- és tűzvédelmi oktatáson kell résztvennie, mely tájékoztatás megszervezéséről az osztályfőnök gondoskodik ill. igazolja a megtörténtét az elektronikus naplóban, a tanulók aláírásukkal igazolják papír alapon.

A számítástechnikai, kémia, technika és testnevelési foglalkozás megkezdése előtt, évente egy alkalommal munkavédelmi oktatásban is részt kell venniük a tanulóknak, melyet a szaktanárok tartanak és igazolják a megtörténtét az elektronikus naplóban, a tanulók aláírásukkal igazolják papír alapon.

Évente legalább egy alkalommal tűzriadó gyakorlatot tartunk, melyről bejelentési kötelezettségből adódóan előzetesen értesíteni kell a szakhatóságot.

A tanulók az általuk észlelt baleseteket, balesetveszélyes helyzeteket azonnal kötelesek jelezni az iskola valamely felnőtt dolgozójának.

A diákoknak és az intézmény valamennyi dolgozójának a balesetek megelőzése érdekében mindig ügyelniük kell saját és mások testi épségére.

Az intézményben elhelyezett infokommunikációs és egyéb elektromos berendezéseket a tanulók tanári felügyelet nélkül nem kapcsolhatják be, nem működtethetik. Ezen eszközök szakszerű használatáért, szállításáért a felügyeletet ellátó pedagógus vállal felelősséget. Tanuló semmilyen esetben nem segédkezhet ezen eszközök szállításában.

Intézkedési terv iskolai baleset, rosszullét stb. esetén

A nevelési-oktatási intézmény- a jogszabályban meghatározottak szerint – kivizsgálja és nyilvántartja a tanuló- és gyermekbaleseteket és a felnőtteket érintő baleseteket, ill. teljesíti az előírt bejelentési kötelezettséget.

A balesetet, rosszullétet észlelő tanár feladata a közvetlen életveszély elhárítása, a probléma lehetséges megoldása, a védőnő vagy az iskolaorvos értesítése. Sürgős esetben a tanár azonnal intézkedik a mentő kihívásáról. A balesetet szenvedő tanuló további intézkedésig nem maradhat felnőtt felügyelete nélkül.

A balesetet észlelő tanár köteles azonnal értesíteni a történtekről az iskolavezetést.

A balesetet észlelő tanár vagy az iskolavezetés értesíti – a problémától függően – a gyermek szüleit.

Az iskolavezetés - az esetet mérlegelve - értesíti a mentőket, gondoskodik a tanuló felügyeletéről a mentők vagy a szülők megérkezéséig.

Iskolai baleset esetén a balesetet észlelő tanár és az iskolatitkár a balesetet követően 24 órán belül elkészítik a jegyzőkönyvet, melynek egy példányát az iskolatitkár az irattárban helyezi el.

Mindennapi testedzés az iskolában

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelete 141. § (1) kimondja, hogy a mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, 5 testnevelés óra megtartásával kell biztosítani, a helyi tanterv óratervében meghatározott kötelező testnevelés órákon, a szabadon választható délutáni sportköri foglalkozásokon .

- Helyi szinten sportversenyeket szervezünk a környező iskolák tanulóinak bevonásával.
- Nagy tömegeket megmozgató sportnapokon veszünk részt.

Komplex intézményi mozgásprogram

A gyermekek testi, lelki és szellemi egészségében a rendszeres, mennyiségileg és minőségileg is megfelelő testmozgás kulcsfontosságú szerepet játszik. Ennek biztosításában egyrészt a családoknak, másrészt a köznevelési színtereknek van meghatározó szerepük. Az iskola intézménye többféleképpen segítheti a gyermekek optimális fizikai aktivitási szintjét. A komplex intézményi mozgásprogramok nemcsak a kötelező testnevelésben, illetve a délutáni sportolásban gondolkodnak, hanem hatást próbálnak gyakorolni például a

gyermekek közlekedési szokásaira, a délutáni szabadidőre, a szabad játékidőre, valamint más tantárgyak, tevékenységformák mozgáson keresztüli feldolgozásának lehetőségeire.

A rendszeres mozgás preventív, fejlesztő hatása az egyén egészségére ma már sokszor igazolt tényeken alapszik. A legfontosabbak közül a szív- és vérkeringési rendszerre, a légző rendszerre, az energiaegyensúlyra, a csontozatra, idegrendszerre, a mentális egészségre gyakorolt hatása vitathatatlan. Gyermekek esetében kiemelten fontos, hogy a fentieken túl a rendszeres, egészségfejlesztő mozgásos tevékenységek nem csupán nélkülözhetetlenek az agy fejlődéséhez, hanem kifejezetten fontos szerepet játszanak az optimális agyi funkcionálásban és tanulásban. A kutatások igazolták, hogy a rendszeres, egészségfejlesztő testmozgásmennyiség, konkrétan a testnevelés-foglalkozások (órák) száma és a kognitív tanulási teljesítmény között egyértelműen pozitív a kapcsolat.

Az iskolai komplex mozgásprogramelemek

Az intézményi komplex mozgásprogramok az iskola esetében több olyan területre fókuszálhatnak,

amelyek lényeges növekedést képesek indukálni a gyermekek aktivitási szintjében. Ezek az alábbiak:

- közlekedési szokások
- szünetek és a szabad játékidő
- testnevelési program (kötelező)
- délutáni mozgás- és sportprogramok (kötelező vagy választható)
- közösségi mozgás programelemek
- egyéb alkalomszerű mozgásos tevékenységek (sportnap, sportdélután, egészséghét, kirándulás, séta, hétvégi közösségi programok stb.)
- más tantárgyak, tevékenységformák mozgáson keresztüli feldolgozása a tantárgyi koncentráció, illetve a komplexitás jegyében (pl. zenei nevelés, külső világ tevékeny megismerése, matematika, idegen nyelv, környezetismeret), amely kérdéskör terjedelmi korlátok miatt ebben a tanulmányban nem kerül kifejtésre.

1. A közlekedési szokások befolyásolását célzó intézményi programelemek

Az inaktív közlekedési szokások jelentős mértékben befolyásolják a népesség fizikai aktivitását. A kényelmes utazás lehetősége mellett az iskoláig való eljutás biztonságossága (a szülői féltés) együttesen váltják ki a gyermekek jelentős részének inaktív közlekedési szokásait.

Az intézményünkbe a gyerekek többsége aktívan közlekedik. Általában gyalog, kerékpárral, történik a közlekedés. Kevesen vannak azok, akik az inaktív közlekedésben vesznek részt, akiket „háztól házig" személyautó vagy egyéb közlekedési eszközzel szállítják a szülők.

Célkitűzésünk, hogy minimalizáljuk azon gyerekek számát, akik így közlekednek, és kapcsolódjanak be az aktív közlekedők közé, azaz gyalogoljanak, kerékpározzanak az iskolába.

A „gyalog (kerékpárral) az iskolába" programba a diákok bevonása mellett a szülőkre is hatást gyakorolhatunk. A szülők ugyanis még a kisiskolás gyermekeket sem engedik egyedül az iskolába, vagyis egy intézményi program esetében aktivizálhatókká válhatnak (még ha hetente 1-2 alkalommal vagy időszakosan is).

2. Az óraközi szünetek és a szabad játék

Iskolánkban a szünetek hossza 10 perc, kivétel a tízórai szünet, amely 20 perces. Így a tanulóknak 50 – 60 perc szabadideje van az órák között. A szünetek a mozgáslehetőségek szempontjából az egyik legbiztosabb pontot jelentik a testmozgásra a gyermekeknek. Nagyon hamar képesek regenerálni magukat.

Az udvari mozgásos aktivitást növeli a „színes" környezet, a telepített mászókák, különböző mozgásfejlesztő eszközök, ugróiskolák és célba dobó lehetőségek, fogócskák továbbá az udvari focikapuk, melyek szabadon használhatók a labdarúgásra, kézilabdázásra. Különböző labdás játékok, az osztályok számára biztosított labdákkal.

A tanórai szünetekben, illetve a délutáni időszakban, napköziben, tanulószobán az iskola elkülönített területein folyhatnak különböző mozgásos játékokat, amely játékokat, természetesen egy illetékes pedagógus figyeli, és szükség esetén beavatkozik.

3. *A minőségi testnevelés programja*

Az iskolai tanórai testnevelés két szempontból kulcsfontosságú a gyermekek fizikai aktivitására nézve. Egyrészt a minőségi testnevelés jelentősen hozzájárulhat a napi mozgásos aktivitási ajánlás teljesítéséhez, másrészt a kedvező tanulási tapasztalatok jó irányba befolyásolhatják a mozgásos viselkedést a tanórákon túl és az iskolán kívül is. Egyrészt a testnevelésnek nem csupán a gyermekek motorikus szférájára kell hatással lenni. A mozgással kapcsolatos kognitív tudás, valamint a mozgással kapcsolatos szociális és érzelmi hatások legalább olyan fontos következményei a testnevelésnek, mint maga a szimpla mozgásos tevékenység. Iskolánkban a mindennapos testnevelésbe már minden osztály bekapcsolódik A heti 5 testnevelés óra rendkívül jó hatással van a tanulókra.

A motoros tesztek eredményei ebben az életkorban csupán azt mutatják, hogy milyen érési és növekedési stádiumban vannak a gyermekek, ki teljesít gyengébben vagy jobban.

Aki érettebb, vagy kedvezőbb a genetikai állománya, az jobban fog teljesíteni; aki éretlenebb, kisebb, az gyengébben. Vagyis a hozzáadott értéket a fittségi tesztekkel nem tudjuk meghatározni, tehát semmiféle érdemi visszajelzést nem kapunk a testnevelési programunk valós eredményességéről. A fizikai edzés helyett a testnevelés-foglalkozásokon a gyermekeket olyan széles mozgástapasztalat birtokába kell juttatnunk, amennyire csak lehetőségünk van. A mozgás közbeni öröm és élmények, valamint az érzékelt kompetencia („meg tudom csinálni, ügyes vagyok, képes vagyok rá") csak jól szervezett, fejlődésközpontú, differenciált testnevelési gyakorlattal érhető el minden gyermek számára.

A mozgásélményt ebben a korban az egyéni adottságoknak és készségszintnek megfelelő, változatos és siker gazdag gyakorlási lehetőség (mozgáskészség-tanulás) jelenti, amely pozitív tanulási környezetben zajlik, és amely megfelelő kihívást jelent minden gyermek számára.

4. *A tanórán kívüli iskolai testmozgásprogramok.*

Az iskola tanórán túli mozgáslehetőségeit sokféle szervezeti keretben is megoldhatják a gyerekek, tömegsporti órákon, szabadidősport gyalog túrázás, iskolai sportkörben asztalitenisz, és fociedzéseken, táncórákon. Ezek többféle céllal is szerveződhetnek. Ezeken a foglalkozásokon azok a nem a sportszervezetekben sportoló gyerekek is részt vehetnek. Ezek lehetőséget teremtenek arra az iskolában, hogy szélesítse a tanulók számára elérhető tevékenységkínálatot. Hagyományosan az iskolai sportkör, tömegsport, lehetőséget kínál a tehetséggondozásra vagy éppen a felzárkóztatásra is. A tanórán kívüli iskolai testmozgásokon a gyerekeknek lehetősége van az osztályok közötti, vagy egyéni és csapatversenyekre is felkészülni, amelyek körzeti, nagykörzeti, megyei versenyekre, diákolimpiai szinten folynak.

5. *Közösségi mozgás programelemek*

Az intézmény mozgásos aktivitást fokozó programja a közösségi programelemekkel egészül ki. Ez a családok és az intézmény közötti kapcsolatok mélyítése mozgásos tevékenységeken keresztül. Az alkalomszerű szünidei szabadidős aktivitások, a közös tanár - diák - szülő játékok, mérkőzések, kirándulások, az esti családi – iskolai sportprogramok nemcsak fokozzák az aktivitási szintet, hanem megerősítik a családok és az intézmények közötti elköteleződést, ugyanakkor mintafunkciót is ellátnak a szülők és a gyermekek számára egyaránt.

6. *Egyéb alkalomszerű, de hosszabb időn át tartó programelemek (sportnap, sportdélután, egészséghét, kihívás napja, kirándulás, séta, stb.)*

Fontos szerepük van a testmozgással, sportolással kapcsolatos pozitív érzelmek, attitűdök, tapasztalatok gyűjtésében, az élményszerű, változatos mozgástanulásban.

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

4.1 Az iskola ünnepei, hagyományai (tanórán, tanórán kívüli közösségfejlesztési feladatok)

A közösség spontán jellegű, érdekmotivált csoport. Jellegéből adódóan a normák lazák. A közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók.

Tehát a nevelés szempontjából közösségnek nevezzük az autonóm egyének szerveződését.

Mivel a közösség egyénekből áll az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. Maga a közösség a fejlődés keretét biztosítja, miközben tagjai önfejlődésével a közösség is fejlődik, több lesz, mint tagjai egyszerű együttese.

Az emberi élet alapja a társas valóság (társas mező). Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási szintér is megjelenik. A társas viselkedés egyéni tanulási színtere a csoport, a közösség (család, iskola, egyház, baráti kör, sportkörök, művészeti csoportok, különböző egyesületek...) Az igazi nevelőközösség a legegyetemesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője amellett, hogy messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjának egyéni sajátosságait.

Célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei: - a család - az iskola

- az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő (működhető) közösségi nevelés területei:

- tanórák
- tanórán kívüli, felnőttek által szervezett iskolai foglalkozások (napközi, kirándulások...)
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (diák-önkormányzati munka)
- szabadidős tevékenység.

A pedagógiai programban az iskolában folyó közösségi neveléssel kapcsolatos feladatokat kell megfogalmazni úgy, hogy megjelöljük annak szervezeti kereteit is. Fontos, hogy a tantárgy-kiegészítő ismeretszerzéstől, a lazább társas szórakozásig, művelődésig a legszéleseb tevékenységskálán keresztül már az iskolai keretek között is gyökeret verjenek az iskola falain túllépő kulturált szabadidős szokások.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés, az egymásba kapcsolódás teljes rendszerét kell, hogy jelentse.

Az iskolai szabadidős tevékenység jó terepet biztosít a közösségfejlesztő munkának.

Célja: olyan működő csoportok létrehozása:

- melyek saját érdekszférájukon belül, saját maguk által megfogalmazott - iskolájuk és lakókörzetük fejlődése érdekében, programokat valósítanak meg.

a) a tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

Mivel az osztályközösség egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának összefogó kerete, alapvető élet- és munkaközössége, másrészt pedig valójában a tanulók spontán, véletlenszerű gyülekezete legfontosabb célunk ebből a (leginkább) nem nevelési szempontból összetömörült csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely képes és hajlandó a közös értékrend elfogadására, az iskola szervezett keretein (tanórák) belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Ennek a célnak a megvalósításához több esztendő kitartó, állhatatos és türelmes munkájára van szükség. Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekedhetünk:

- a tanulás támogatása: kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével, - a tanulók kezdeményezéseinek segítése,- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással; helyes cselekvések bemutatásával; bírálat, önbírálat segítségével;)
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önigazgató képességének (ki)fejlesztése,
- a folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon (iskolafokon) a már elért eredményekre való építés,
- olyan nevelőkollektíva kialakítása (megtartása) mely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja,
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny...) az együvé tartozás , az egymásért való felelősség érzésének erősítése,

b.) a tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt kirándulások, túrák, napközis szabadfoglalkozások érzelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladat:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés szabályait,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti...) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.
- Boldog Iskola programban való részvétel.

c.) a szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz és hatása nemcsak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

A tevékenységeket élményre épülő, problémamegoldást fejlesztő módszerekre kell építeni.

Feladat:

- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel,
- olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket,
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése,
- a csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása az együttműködés megalapozása /fejlesztése,
- a tevékenységformákat hassa át a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés, - az egyes tevékenységformák tematikájának kidolgozását határozza meg az elsajátítandó ismeretek készségszintűvé alakítása mellett az életkor- és réteg specifikus jellemzők figyelembevétele és az egyedi személyiséghez alkalmazkodó kapcsolatteremtési mód,
- a tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön,
- olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során csodálkozva fedezhetik fel önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést,
- olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

A közösségformálás színterei, és hagyományápolás:

- Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulóján az iskola megrendezi a felső tagozatos évfolyamok részére meghirdetett vetélkedőt.
- Feladatunk a magyarságtudat erősítése, történelmi múltunk őrzése.
- A nemzeti ünnepek szervezésében feladatunk a személyes és cselekvő részvétel lehetőségének a megteremtése.
- Fontos teendőnek tartjuk a kapcsolatok kialakítását a határainkon kívül működő iskolákkal.

Az iskola sajátos hagyományai:

- Tanulói ügyelet működtetése,
- Tanulói önkormányzat működtetése,
- Versmondó, mesemondó versenyek megrendezése helyi szinten - a kiemelkedő eredményt elértek szerepeltetése a körzeti versenyeken,
- Kazinczy szép kiejtési verseny szervezése iskolai szinten, a körzeti versenyen szereplés,
- Hangszeres koncert az iskola tehetséges tanulóinak részvételével,
- Karácsonyi ünnepség szervezése,
- Körzeti Karácsony kupa asztalitenisz sportverseny megrendezése,
- Farsangi gála és táncmulatság,
- Kulturális bemutató szervezése,
- Tanulmányi versenyek szervezése.

4.2 az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek (témanap, témahét, projektoktatás).

Intézményünk munkatervében meghatározott módon részt vesz minden tanítási évben az oktatásért felelős államtitkár által meghirdetett témahetek programjában, továbbá a tantervben előírt, az adott témával összefüggő tanítási órákat, valamint egyéb foglalkozásokat a témahét keretében megszervezi.(Fenntarthatósági Témahét, Magyar Diáksport Napja). Ezzel célunk, hogy a Földünket beláthatatlan következményekkel járó veszélyekre felhívjuk a figyelmet, és rávilágítunk, hogy fontos változtatni szemléletünkön és magatartásunkon.

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása,

- a feladat megoldása;
- a tanulók érdeklődésére;
- a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A projektoktatást lehetővé tevő témaheteket a tanítási évben az oktatásért felelős miniszter a tanév rendjében meghatározott időpontokban hirdeti meg. A nevelési-oktatási intézmény a munkatervében meghatározott módon részt vehet a témahetekhez, témanaphoz kapcsolódó programokon, továbbá a tantervben előírt, az adott témával összefüggő tanítási órákat, valamint egyéb foglalkozásokat a témahét, témanap keretében megszervezheti.

5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

5.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Nkt. 62.§ (6) A teljes munkaidő hatvan százalékában – azaz huszonnégy órában – (a továbbiakban: neveléssel-oktatással lekötött munkaidő) tanórai és egyéb foglalkozások megtartása rendelhető el, amelybe bele kell számítani heti két-két óra időtartamban a pedagógus által ellátott osztályfőnöki, kollégiumi, tanulócsoport-vezetői, vagy munkaközösség vezetéssel összefüggő feladatok, továbbá heti 1 óra időtartamban a tanulók nevelési-oktatási intézményen belüli önszerveződésének segítésével összefüggő feladatok időtartamát. A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógus a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.

Iskolánkban minden munkavállalónak névre szóló, feladataihoz szabott munkaköri leírása van, melyet az alkalmazást követő néhány napon belül megkap, átvételét aláírásával igazolja. Munkaszervezési okokból az osztályfőnökök munkaköri leírását külön készítjük el az osztályfőnökök számára azért, hogy pusztán az osztályfőnöki feladatok ellátásának megkezdése vagy a feladat szüneteltetése miatt ne kelljen minden alkalommal módosítanunk a pedagógus munkaköri leírását.

A pedagógus legfontosabb feladata: tanulói személyiségének, képességeinek, tárgyi tudásának folyamatos fejlesztése, tanítványainak felkészítése a középiskolai továbbtanulásra.

Nkt. 27.§ (2) hét órától tizennyolc óráig gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről azzal, hogy tizenhat óra után a tanulók felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak láthatják el.

Főbb tevékenységek összefoglalása

- megtartja a tanítási órákat,
    - feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
    - megírja a tanmeneteket, a két hónapnál nagyobb mértékű lemaradást jelzi az igazgatónak,
    - munkaidejének beosztását az SZMSZ megfelelő szakaszai részletezik,
    - a törvényben meghatározott munkaidőt csak írásos igazgatói utasításra, fenntartói engedéllyel lépheti túl,
    - legalább 10 perccel a munkaidő, ügyeleti idő, illetve tanítási órája kezdete előtt köteles a munkahelyén tartózkodni,
    - a tanítási órára való érkezéskor figyelmet fordít a tanterem állapotára, ha az osztály elhagyja a tantermet, akkor – ellenőrizve az állapotokat – utolsóként távozik,
    - tanítási óráján vagy közvetlenül azt követően bejegyzi, az osztálynaplót nyilvántartja az
- óráról hiányzó, vagy késő tanulókat,
- rendszeresen értékeli tanulói tudását, félévente legalább a heti óraszám + 1 osztályzatot (de legalább félévi 3 osztályzatot) ad minden tanítványának,
- összeállítja, megíratja és két héten belül, kijavítja a szükséges iskolai dolgozatokat, a témazáró dolgozat időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatja,
- a tanulóknak adott osztályzatokat szóbeli értékeléskor azonnal, írásbeli dolgozatnál a kijavítást követő órán ismerteti a tanulókkal,
- tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásukról az eredményesebb tanulás érdekében szükséges feladatokról,
- részt vesz a tantestület értekezletein, megbeszélésein, a konferenciákon, a szakmai munkaközösség megbeszélésein,
- évente két alkalommal fogadóórát tart az igazgató által kijelölt időpontban,
- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, szaktanári tevékenységét ennek alapján szervezi meg,
- megszervezi a szükséges szemléltető eszközök, tanítási segédanyagok órai használatát,
- az igazgató beosztása szerint részt vesz az osztályozó és különbözeti vizsgákon, iskolai méréseken,
- bombariadó vagy egyéb rendkívüli esemény bekövetkezésekor közreműködik az épület kiürítésében, menti az általa használt legfontosabb dokumentumokat.
- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges szemléltető eszközök, könyvek, rendeltetésszerű használatának biztosításáért,
- előkészíti, lebonyolítja és értékeli az iskolai házi tanulmányi versenyeket,

- folyamatosan végzi a tanítványai felzárkóztatásával, korrepetálásával, versenyeztetésével, tehetséggondozásával kapcsolatos feladatokat,
- elkíséri az iskola tanulóit az iskolai ünnepségekre, hangversenyre, mozi látogatásra
- szükség szerint kapcsolatot tart a tanított osztályok osztályfőnökeivel,
- Az osztályozó konferenciát megelőzően legalább két nappal lezárja a tanulók osztályzatait,
- ha a tanuló lezárt érdemjegye jelentősen eltér az osztályzatok átlagától a tanuló kárára, akkor erre a tényre a konferencia előtt felhívja az osztályfőnök figyelmét, az eltérés okát a konferencián megindokolja,
- beosztása esetén részt vesz a osztálykiránduláson, szükség esetén ellátja a tanulók versenyre való kíséretét,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában,
- A 18/2024 (IV.4.) BM rendelet végrehajtása a pedagógus teljesítményértékelésről.

5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,

- javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira,

- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg,

- kiemelt figyelmet fordít a dokumentumok kitöltésére: anyakönyv, bizonyítványok, stb.

- vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket,

- előkészíti és megszervezi osztálya osztálykirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet,

- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges eszközök, CD-k, könyvek, stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért,

- kapcsolatot tart az osztályába járó diákok szüleivel, a szülői munkaközösséggel, az osztály diák-önkormányzati vezetőségével,

- biztosítja az osztály képviselőinek a diák-önkormányzati megbeszéléseken és az évi rendes diákközgyűlésen való részvételét,

- folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító tanárokkal,

- az osztályozó konferenciát megelőzően legalább 3 nappal bejegyzi javaslatát a tanulók magatartás és szorgalom jegyére,

- előkészíti a szülői értekezletek lebonyolítását, közreműködik az iskola szülőkkel és tanulókkal kapcsolatos minőségbiztosítási tevékenységében,

- minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira,

- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában, segíti osztálya tanulónak a középfokú tanulmányokra történő jelentkezését

- folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására,

- minden év szeptemberének 15. napjáig megkapja az ifjúságvédelmi felelőstől a hátrányos és halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és a veszélyeztetett diákok névsorát, az ezzel kapcsolatos adatokat bejegyzi a naplóba, a digitális naplóba,

- folyamatosan nyomon követi és aktualizálja az osztálynaplóban a diákok adatainak változását, a adataiban bekövetkező változásokat,

- a tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláíratja a tanulókkal.

- a 245/2024 (VIII.8) Korm. rendeletben előírt szabályzat alapján, a mobiltelefonok, egyéb internetelérésre alkalmas eszközök átvétele, biztonságos megőrzése, tárolása, visszaadása.

Ellenőrzési kötelezettségei

- figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, elvégzi a szükséges adminisztrációt, értesítéseket,

- a házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén a Kréta rendszeren keresztül, vagy levélben értesíti a szülőket,

- értesíti a szülőket a tanuló gyenge vagy hanyatló tanulmányi eredménye, vagy súlyos fegyelmi vétsége esetén

- az SZMSZ előírásai szerint értesíti a tanulók szüleit az igazolatlan hiányzásról, ha a tanuló bukásra áll, valamint a 250 órát meghaladó éves hiányzás esetén,

- a konferencia napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e eljelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.

Érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

Törekedni kell arra, hogy a tanítási évben az értékelések során keletkezett érdemjegyek a legrövidebb időn belül rögzítésre kerüljenek a KRÉTA naplóban. A témazáró dolgozatok kijavítására a pedagógusoknak két hét áll rendelkezésükre. Az érdemjegyek beírásának határideje a közléstől számított két munkanap.

A naplózás zárásának egységes beállítása alapján a havi naplózás a következő hónap 5. napjáig lehetséges, ezt követően lezár a rendszer, a lezárt időszakra már sem tanórai adminisztráció, sem értékelés nem rögzíthető.

Különleges felelőssége a pedagógusnak és az osztályfőnöknek egyaránt

- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,

- bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat,

- maradéktalanul betartja az adatkezelésre vonatkozó szabályokat,

- bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat,

- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

Fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzése

Az ételallergiás gyerekeknek az 1-es típusú diabéteszes gyerekekhez hasonló figyelmet kell kapniuk a köznevelési és közoktatási intézményekben.

Eljárásrend:

- Minden tanév elején az osztályfőnökök szülői nyilatkozatban kérik a allergia bejelentését.
- Ha tanév közben történik állapotváltozás, azonnali tájékoztatást kérünk. Erre év elején felhívjuk a szülők figyelmét.
- Az iskolai egészségnyújtásban járatos pedagógus előadást szervez a többi pedagógusnak a témában.
- Ha gyógyszeres kezelésre van szüksége a tanulónak, az a szülővel egyeztetve magánál kell tartania.
- Az intézménybe csak allergén anyagok listával ellátott élelmiszer (torta, süti) hozható be.
- szükség esetén orvosi előírás alapján (szülővel egyeztetve) segítségnyújtás.

5.3 Szülő felelőssége – tájékoztatás

Nkt.72. § (1) A szülő kötelessége, hogy

a) gondoskodjon gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről és arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, továbbá megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, együttműködve az intézménnyel, figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét,

(1a) A szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai vagy tanulói jogviszonyban álló, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermeke fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről

a) a beiratkozással egyidejűleg, vagy

b) a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul

tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert a gyermek, tanuló mindig tartsa magánál.

(1b) Nagykorú tanuló esetén az (1a) bekezdés szerinti nyilatkozattételi kötelezettség a tanulót terheli.

(1c) Az (1a) bekezdés szerinti adatot a nevelési-oktatási intézmény a gyermek, tanuló biztonságos napközbeni ellátásának céljából legfeljebb a gyermek tanuló tanulói jogviszonya fennállásáig kezeli.

Az 1997. évi XLVII. törvény 27/A § az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló előírások betartása.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.

6.1. A különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása (együttműködés a segítő szakemberekkel, speciális programok meghatározása, stb.)

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődésizavarra (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Iskolánk szakmai alapdokumentuma szerint elláthat minden típusú sajátos nevelési igényű tanulót, amennyiben az illetékes szakértői bizottság a szakértői véleményben a tanuló integrált nevelésére tesz javaslatot.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat. A sajátos nevelési igényű tanuló részére, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást engedélyezhet.

Az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak a tanulmányi követelményeket teljesítenie. Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból – különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat. A súlyos és halmozottan fogyatékos tanuló esetében az egyéni előrehaladású nevelés és oktatás a fejlesztő nevelés- oktatás teljes időtartamára engedélyezhető. A tanuló ismereteinek a vizsgának nem minősülő évközi számonkérésekor a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató engedélyezi az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében biztosítani kell az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz használatát és a hosszabb felkészülési időt.

A nevelési-oktatási intézmény az együttnevelést segítő pedagógus közreműködésével a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztéséhez, valamint a fejlesztő pedagógus közreműködésével a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és évente legalább két alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról és a fejlesztés eredményéről a szülőt tájékoztatni kell. A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik. A sajátos nevelési igényű tanulókkal a Nyíregyházi Göllesz Viktor Speciális Szakiskola, Általános Iskola és EGYMI szakemberei foglalkoznak a szakvéleményekben foglaltak figyelembevételével.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása során figyelembe vesszük az alábbiakat:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényt.
- A NAT és az SNI-s Irányelv rájuk vonatkozó előírásait.
- A nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit.
- A szülők elvárásait.
- Az általunk nevelt tanulók sajátosságait.
- A tanulók között fennálló -egyéni adottságokból és igényekből adódó-különbségeket.
- A szakértői véleményben foglaltakat.
- Amennyiben a gyermek számára a szakvélemény tanulásban akadályozott tanulókat

ellátó tantervet irányoz elő, akkor intézményünk ezt alkalmazza.

- A gyermek értékelése minden esetben az önmagához mért fejlődés függvényében történik figyelembe véve a fejlesztő pedagógus meglátásait is.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

• A tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását.

• Az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét. A sajátos nevelési igény nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé. A tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárásokat alkalmazunk (eszközök, terápiák, módszerek).

Célok és feladatok:

• A sajátos nevelési igényből fakadó sérült funkciók kompenzálása a meglévő ép funkciók bevonásával.

• Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.

• A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.

• Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

• Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

• A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanuló számára olyan többletszolgáltatásokat fogalmaz meg, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára.

Ezek:

• speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek

• speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök, amennyiben az integrált gyermek számára ezt előírja a szakértői vélemény

Integrált nevelés, oktatás:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

Sikerkritériumok:

• a tanulók beilleszkedése

• önmagához mért fejlődése

• a többi tanulóval való együtt haladása

Ezek eléréséhez szükséges:

• A pedagógusok részvétele az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

• Pedagógusok, egyéb dolgozók, gyermekek és szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

• Habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése, és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása.

• Az egyes gyermek vagy csoport igényeihez igazodó pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazása.

Pedagógusok elvárható kompetenciái:

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus vesz részt, aki:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait
- egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus – konduktív nevelés esetén konduktor
- együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz
- digitális technológiát alkalmaz – ezáltal új típusú tanulási folyamatot alakít ki
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba
- együtt nevel a gyógypedagógussal, közösen tervezik meg a tanulási-tanítási programot, majd közösen értékelnek a tanuló fejlődésének érdekében

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktortanító, terapeuta vesz részt utazó pedagógusként, aki:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését
- javaslatot tesz a fogyatékosság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.)
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra
- együttműködik a pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon-egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben-, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra
- A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez, oktatásához igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét, pl.: Gyengénlátók Általános Iskolája, EGYMI, Területi Autizmus Munkacsoportok.

6.2. A különleges bánásmódot igénylő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók nevelése, oktatása (együttműködés a segítő szakemberekkel)

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Az iskolánk tanulói összetétele heterogén.

A viselkedési és magatartási problémával küzdő tanulóra jellemző, hogy:

- társaival nem tartja a kapcsolatot
- nem játszik közös játékokat
- elhúzódik
- magába fordul
- nevelőivel nem nyílt, nem őszinte
- pótcselekvéseket végez
- nem teljesít, nem jól tanul
- fegyelmezetlen, nem lehet lekötni
- zavarja az órát
- durván, csúnyán beszél
- társait bántja
- egészségtelen életszokásai vannak

Már az óvodában kiszűrik azokat a gyerekeket, akik beilleszkedési és magatartási zavarral küzdenek. Az óvodában, később az iskolában a különleges bánásmód, és a közösség értékeinek elfogadása több mint 80%-ban pozitív eredményeket hoz.. A szülőknek, a velük való kapcsolattartás során felhívjuk figyelmüket tapasztalatainkra, és tanácsokkal látjuk el az otthoni nevelési módszereket illetően. Felvesszük a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal, és ha szükséges segítünk, hogy a tanuló időben megfelelő szakemberhez eljuthasson.

A közösségi nevelésre külön hangsúlyt fektetünk az osztályfőnöki órákon. Egyéni módszereket is alkalmazunk, melyek közül a leggyakoribb a személyes elbeszélgetés, példák, eszményképek, példaképek állítása, a családdal történő őszinte elbeszélgetés.

6.3. A különleges bánásmódot igénylő kiemelten tehetséges tanulók tehetséggondozása.

A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Minden gyerek valamiben tehetséges.

Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban a differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. A gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, területi -, megyei- és országos tantárgyi versenyeken való részvétel biztosítja, hogy tanulóink kipróbálhassák saját tudásukat. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, bíztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

- Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetencia területén:

  Egyéni tervkészítés, megméretés, kockázat felvállalása (versenyek),
- Digitális kompetencia területén:

  Önálló információkeresés Interneten (előadások készítése, újságszerkesztés)
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:

  Közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség
- Önálló tanulás

  Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége
- Anyanyelvi kompetencia

  Tanulóink legyenek képesek szóban és írásban gondolataik választékos, igényes közlésére.

Ezek azért szükségesek, mert az oktatás és nevelés hagyományos, standardizált formáinál nagyobb lehetőséget nyújtanak a gyermekközpontúság gyakorlati megvalósítására.

<u>A tehetséggondozó munka sikerének feltétele, hogy:</u>

a. a tehetség fogalmán ugyanazt értsük az átlag fölé emelkedő, manifesztálódott teljesítményt, cselekvést.

b. a tehetség megnyilvánulhat az alábbi területeken

a szellemi képességek, intellektuális teljesítmények (szükséges feltételek: magas IQ, motiváció)

kreativitás és alkotókészség (eredeti, új megoldások, problémakeresés)

művészetekben (az ábrázoló és zeneművészet terén)

szociális területen (vezetői kvalitások)

A tehetség igazi kifejlődése akkor várható, ha a magas intellektus, a megfelelő személyiségjegyek (kreativitás, motiváció) ösztönző szociális háttérrel (családi, iskolai, baráti) párosulnak

c. a tehetség felismerése minél korábban

- szaktanári munka során, közösségi életben

d. a tehetség gondozása, fejlesztése

- tantárgyi fejlesztés szervezett keretek között

- a tantárgyi órán a tananyag, illetve a tanítás differenciálása, a haladás gyorsítása, illetve gazdagítása az ismeretek mélyítésével, a terjedelem növelésével,
- tanórai csoportbontások,
- a tananyagon túli képzés igényével: szakkörök, felvételi előkészítők, önművelési körök
- helyi, megyei, egyéni felkészítés (ahol az igazi cél nem is elsősorban a versengés, hanem a felkészülési folyamat, az a fejlődés, amely végbemegy a gyermekben)
- a pályázatokon való részvétel,

- a diákmozgalomban, a diákönkormányzat különböző szintjein kiválasztódnak a szervezői, vezetői tehetséggel bíró diákok.

A tehetséggondozás egyben természetesen személyiségfejlesztés is (önismeret, tanulásmódszertan, új kulturális szokások), számos eleme bizonyos hátrányok (földrajzi, szociális, kulturális) kompenzálására is irányul.

A tehetséggondozás bármily fáradságos munka, mégis vonzó a tanár számára, hiszen komoly pedagógiai sikerélményt jelent.

A köznevelési törvény a tanulói jogok közé sorolja, s a pedagógus alapvető feladataként fogalmazza meg a tanuló képességének, tehetségének kibontakoztatását.

6.4. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanulók, valamint a felzárkóztatásra szoruló tanulók nevelése, oktatása

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illesztendő módszereket alkalmazunk. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére, akik kötődnek a hazához, a nemzet történelméhez, ismerik a közös kulturális gyökereket, az anyanyelvhasználatot.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (tanulás, kommunikációs –anyanyelvi – idegen nyelvi, digitális , matematikai, gondolkodási, személyes és társas kapcsolati, kreativitás kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság, munkavállalói, innovációs, vállalkozói) birtokába kell juttatni.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.

- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola- gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk, melynek a törvényi szabályozók alapján kialakult rendje van intézményünkben. A középiskolákkal a kölcsönös kapcsolattartás kiépítésére és információcserére törekszünk.

6.5. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló iskolai felkészítése

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló kiemelt figyelmet igénylő tanuló is egyben, a 2021. évi LII. törvény módosításával. Az a tanuló számít tartós gyógykezelés alatt álló tanulónak, akinek egészségügyi ellátása általános járóbeteg szakellátásban vagy fekvőbeteg-szakellátásban vesz részt a szakorvos véleménye alapján, és az ellátása az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt nem tud részt venni, illetve tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni. A tartós gyógykezelés alatt álló egyéni munkarendben tanulónak biztosítjuk a heti 10 óra felkészítést.

A tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanuló felkészítése az egészségügyi intézményben vagy a rehabilitációs intézményben, otthoni ellátás keretében vagy tantermen kívüli, digitális munkarendben megszervezhető.

A fentieken túl a szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosítunk, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén tovább irányítjuk a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

Tartós gyógykezelés alatt álló tanuló esetében lehetőséget biztosítunk a digitális munkarendre.

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló nevelés-oktatásához szükséges eszközöket biztosítjuk vagy az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény, a speciális eszközöket az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény vagy a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai eszközök és segédanyagok kölcsönzése tevékenység keretében az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény biztosítja. Az érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról az az iskola gondoskodik.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani. A nevelési-oktatási intézményünk a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik:

- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

  - A tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.).

  -Tanulói ügyelet, iskolai felelősirendszer.
  - Sportélet.

  - Túrák, kirándulások szervezése.

  - Kulturális, szabadidős programok szervezése.

  - Tanulók tájékoztatása.

Ezekben a kérdésekben az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük.

- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt, a házirend valamint a pedagógiai program elfogadása előtt.
- Az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál a diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg.
- A diákönkormányzat véleményt nyilvánithat az iskolai étkezés keretében biztosított ételek minőségéről, melyet a házirendben meghatározott módon kérhet.
- A diákönkormányzat javaslatot tehet az iskolai sportkör-munkaterv részét képező-szakmai programjának tartalmára.
- A diákönkormányzatot az iskola igazgatóval, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő felnőtt patronáló képviseli.
- Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat felnőtt patronálója.
- A diákönkormányzat képviselőinek üléseire kéthavonta kerül sor.
- Sérelem esetén az iskola tanulója – kiskorú tanuló esetén értesítendő hozzátartozója – a törvényben előírt módon az osztályfőnökétől, illetve az iskola vezetőjétől kérhet jogorvoslatot első fokon. A döntés ellen másodfokon a tankerület vezetőjéhez nyújthat be kérvényt érdeksérelemre hivatkozva. Amennyiben nem ért egyet a döntéssel, akkor kezdeményezheti a bírósági eljárást.
- Az iskolai diákönkormányzat (DÖK) megválasztására a tanév első hónapjában kerül sor.

Az ülés rendje:

1. DÖK beszámolója (elvégzett és várható feladatokról)
2. Hozzászólások

3. Javaslatok meghallgatása
4. Döntéshozatal
   - Az iskolai közösségek életüket érintő bármely kérdésben a diákönkormányzaton (DÖK) keresztül érvényesíthetik jogaikat.
   - A DÖK álláspontját a fennálló jogszabályi rendelkezések szerint alakítja ki, melyhez az iskola minden szükséges feltételt biztosít.
   - Az iskolába beiratkozott tanulók a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben meghatározott jogaikat csak az iskolai tanév megkezdésétől (tanévnyitó) gyakorolhatják.

9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

9.1 A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg.

A tanulmányok alatti vizsgák célja: Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni

A pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra

- különbözeti vizsgákra

- javító vizsgákra

- és pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik

- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít

- aki különbözeti vizsgára jelentkezik

- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli, szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA

Az Intézmény az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott –kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól sajátos helyzete miatt,

- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Sikeres osztályozó vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelete 62..§ (2) bekezdésének hatálya alá tartozó tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

JAVÍTÓVIZSGA

Ha a tanuló tanév végén — legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kolléga legyen.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

PÓTLÓ VIZSGA

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

A sajátos nevelési igényű tanulóra vonatkozó szabályok

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

d) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

FÜGGETLEN VIZSGABIZOTTSÁG ELŐTT ZAJLÓ VIZSGA

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK LEGFONTOSABB ALAPELVEI

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár:

- lehetőség szerint szakos tanár,
- felel a vizsga szabályszerűségéért.

Írásbeli vizsgák általános szabályai:

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet,
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot,
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható,

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot,
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót.

A szóbeli vizsga általános szabályai:

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le,
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie,
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani,
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre,
- a felkészülési idő legalább 30 perc,
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja,
- a felelet maximum 10 percet tarthat,
- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz,
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet ,
- Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről,
- szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

Gyakorlati vizsga általános szabályai:

- a gyakorlati oktatás vezető tanárnak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről,
- a gyakorlati vizsgarész a vizsga feladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni.

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg. Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

Vizsgatárgyak részei	
Irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem	szóbeli vizsga
Állampolgári ismeretek	szóbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli vizsga
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga

Biológia	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga
Digitális kultúra	gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Környezetismeret	írásbeli vizsga
Ének-zene	gyakorlati vizsga
Vizuális kultúra	gyakorlati vizsga
Technika és tervezés	gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Hon-és népismeret	szóbeli vizsga
Természettudomány	írásbeli vizsga
Fizika	szóbeli vizsga
Kémia	szóbeli vizsga
Dráma és színház	gyakorlati vizsga

Javítóvizsga

Tanév végi elégtelen osztályzat esetén a tanuló javítóvizsgát tehet.

Abban az esetben is javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal szervezi meg.

A független vizsgabizottság, vizsgabizottságának döntése, intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen a szülő, a tanuló a kormányhivatalhoz, a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörében eljáró, kormányrendeletben kijelölt központi hivatalához (a továbbiakban: hivatal) – a döntést követő öt napon belül – jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be. A fellebbezést a kormányhivatal, a hivatal három munkanapon belül bírálja el. Eljárására a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelete 39. § (4) bekezdését kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a fellebbezés benyújtására meghatározott határidő elmulasztása jogvesztő, igazolásnak helye nincs.

Legitimációs záradék

A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot a diákönkormányzat 2026. szeptember 10. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Apagy, 2026.09.15.

Pálné Jónás Erzsébet

diákönkormányzat vezető

A pedagógiai programot a szülői munkaközösség 2026.szeptember 15. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Apagy, 2026.09.15.

Pőfeki Zoltán

szülői munkaközösség elnöke

A pedagógiai programot a nevelőtestület bevonásával az igazgató készítette. A nevelőtestület 2026. augusztus 31. tartott értekezletén elfogadásra javasolta.

Kelt: Apagy, 2026.09.15.

Kállainé Balázsi Ajka

a nevelőtestület képviselője

Az Apagyi Zrínyi Ilona Általános Iskola pedagógiai programját az Apagyi Zrínyi Ilona Általános Iskola Igazgatója 2026. év szeptember 15 . napján jóváhagyta.

Kelt: Apagy, 2026. szeptember 15.

Bíróné Repelik Edit

igazgató

Apagyi Zrínyi Ilona Általános Iskola -1- Apagy